

ബുക്ബ നമ്പർ
47
22-11-2013

ജുമുഅ വുക്ബ
ഹദ്റത്ത് മിർസാ മുസ്റൂർ അഹ്മദ്
إيدته الله تعالى بنصره العزيز
വിവർത്തനം: ടി.എം.അബ്ദുൽ മുജീബ്, തമ്മനം

Baitul Futuh, London

വിശ്വാസവും പ്രാർത്ഥനയും സഹനവും

ഹ: മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ തന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, ലിഖിതങ്ങളിലും നിർദ്ദേശങ്ങളിലും തന്റെ നിയോഗോദ്ദേശ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് നമ്മോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹ: മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ ന്റെ ബയ്അത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് വാദിക്കുന്ന നാം ഈ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെ എപ്പോഴും മുന്നിൽ വെക്കേണ്ടതാണ്. അപ്പോൾ മാത്രമേ നാം ആ മഹത്മാവിന്റെ ജമാഅത്തിൽ അംഗങ്ങളായി എന്നതിന്റെ കടമ നിവർത്തിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. പ്രസ്തുത ഉദ്ദേശ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ചിലത് ഇപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പാകെ പരാമർശിക്കുന്നതാണ്.

ഹ: മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ ഒരു സ്ഥലത്ത് പറയുന്നു: “അല്ലാഹു എന്നെ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ വിശ്വാസത്തെ വീണ്ടും പുനർജീവിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയായിട്ടാണ് നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജനങ്ങൾ വിശ്വാസ ദ്വന്ദ്വതയിൽ അഭിപ്രയമി കൈവരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി. അല്ലാഹു ഉണ്ട്, അവൻ അർത്ഥനകളെ കേൾക്കുന്നു, നന്മകൾക്ക് പ്രതിഫലം നൽകുന്നു, തിന്മകൾക്ക് ശിക്ഷയും നൽകുന്നു എന്ന ദ്വന്ദ്വ വിശ്വാസം ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുന്നതിനായി.”

ആ മഹത്മാവ് അതിനെ കൂടുതൽ വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ട് പറയുന്നു: “വിശ്വാസം പരിപൂർണ്ണമാകാത്തതു വരെ മനുഷ്യന് പൂർണ്ണമായ നിലയിൽ സൽക്കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കാൻ സാധ്യമല്ല.” പറയുന്നു: “ന്യൂനതയുള്ളതനുസരിച്ച് സൽക്കർമ്മങ്ങളിലും കുറവുണ്ടാകുന്നു.”

അതിനാൽ അല്ലാഹുവിൽ പരിപൂർണ്ണ വിശ്വാസവും ദ്വന്ദ്വജ്ഞാനവും ജനിപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് പ്രവാചകന്മാർ ആഗതരാകുന്നത്. ഹദ്റത്ത് മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ ന്റെ ആഗമനത്തിന്റെ ഒരു സുപ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം ന്യൂനതകൾ പരിഹരിക്കപ്പെടുകയും വിശ്വാസം പൂർണ്ണമാകുകയും ചെയ്യുക എന്നതാകുന്നു. ആ മഹത്മാവിന്റെ ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങളുടെ സംക്ഷിപ്തമാണ് ഞാൻ കേൾപ്പിച്ചത്. ഈ ന്യൂനതകൾ എങ്ങിനെയാണ് ദുരീകരിക്കപ്പെടുക, വിശ്വാസം എങ്ങിനെയാണ് പരിപൂർണ്ണമാകുക എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് ആ മഹത്മാവ് വളരെ സപഷ്ടമായ നിലയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ബയ്അത്തിൽ വന്നാൽ മാത്രമേ അത് സാധ്യമാകൂ എന്ന് അദ്ദേഹം തുറന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിനായി കഠിനമായി പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا എന്നതിൽ ഇതേ അടിസ്ഥാന തത്വമാണ് അല്ലാഹു വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതായത് നമ്മിലായിക്കൊണ്ട് പരിശ്രമിക്കുന്നവർക്ക് നാം മാർഗങ്ങൾ തുറന്നു കൊടുക്കുന്നു. ഇത് ഹ: മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ ന്റെ പരിഭാഷയാണ്. അതിനാൽ വിശ്വാസത്തിൽ പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനതത്വമാണ്. കേവലം ബയ്അത്തിലൂടെ സമുദ്ധാരണം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. അതോടൊപ്പം തന്റെ അവസ്ഥയിൽ പരിവർത്തനം

ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി അല്ലാഹുവിലായിക്കൊണ്ടുള്ള ഈ ആത്മാർത്ഥ പരിശ്രമം ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെങ്കിൽ, തന്റെ പൂർവ്വത്തിൽ പരിവർത്തനം ഉണ്ടാകുകയും പിന്നീട് പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും കഠിനപ്രയത്നം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശ്രമവും ഉണ്ടാകുന്നില്ലായെങ്കിൽ അതുകൊണ്ട് യാതൊരു ഗുണവുമില്ല.

മറ്റൊരിടത്ത് ആ മഹത്മാവ് പറയുന്നു: “ലോകത്ത് എല്ലാത്തിന്റെയും ഉയർച്ച ഘട്ടം ഘട്ടമായിട്ടാണ് ഉണ്ടാകുന്നത്. ആത്മീയ വളർച്ചയും അപ്രകാരം തന്നെയാണ്. കഠിനപ്രയത്നമില്ലാതെ ഒന്നും സാധ്യമാകുന്നതല്ല. ആ കഠിനപ്രയത്നം അല്ലാഹുവിലായിക്കൊണ്ടുള്ളതായിരിക്കണം. അതായത് ആത്മാർത്ഥതയോടു കൂടി അവനെ അന്വേഷിക്കുകയും അത് പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും ചെയ്യണം. യോഗികളെ പോലെ വിശുദ്ധ വുർആന് വിശുദ്ധവും ഫലശൂന്യങ്ങളായ അജ്ഞാതങ്ങളും കഠിന പ്രയത്നങ്ങളും സ്വയം മെനഞ്ഞെടുക്കുകയല്ല വേണ്ടത്. എപ്രകാരമാണ് മനുഷ്യന് അല്ലാഹുവിലേക്ക് എത്തിപ്പെടാൻ സാധിക്കുക എന്ന് കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് അല്ലാഹു എന്നെ അയച്ചിട്ടുള്ളത്.” ആ മഹത്മാവ് നമുക്കെന്താണ് കാണിച്ചു തന്നത്? നമ്മിൽ നിന്നും എന്താണ് പ്രതീക്ഷിച്ചത്? ആ മഹത്മാവിന്റെ യജമാനനും നേതാവുമായ ഹദ്റത്ത് മുഹമ്മദ് മുസ്തഫാ ﷺ ആരാധനയിലും ഉന്നതയാർത്ഥിക ഗുണത്തിലും സ്ഥാപിച്ച മാതൃകകളെ സ്ഥാപിക്കുകയും ആ മാതൃകകളിലൂടെ മുന്നോട്ട് ഗമിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകുകയുമുണ്ടായി. ആ ഒരു മാതൃകയെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് സഹാബാക്കൾ رضي الله عنهم കഠിനമായി പരിശ്രമിക്കുകയും അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയെ കരസ്ഥമാക്കിയവർ എന്ന് പറയപ്പെടുകയും ചെയ്തത്. തൽഫലമായി ഒരു ലോകത്തെ തന്നെ പിന്നിലാക്കിയ തരത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ കാരണങ്ങൾക്ക് അവകാശികളായി.

അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ എത്തരത്തിലുള്ളവരായിത്തീരേണ്ടതുണ്ട് എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഹദ്റത്ത് മുസീഹ് മുഹമ്മദ് ﷺ ഒരിടത്ത് പറയുന്നു: “ബയ്അത്തിന്റെ സമയത്ത് തത്തയെ പോലെ ഏതാനും വാക്കുകൾ ഉരുവിടുക എന്നതല്ല ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല. ആത്മപരിശുദ്ധിയുടെ ജ്ഞാനം കരസ്ഥമാക്കുക. അതാണാവശ്യം. നിങ്ങളിൽ ഒരു പരിശുദ്ധമാറ്റം ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നമ്മുടെ ജോലിയും, നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യവും. തങ്ങളിൽ ഒരു പരിവർത്തനം ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ട് തികച്ചും ഒരു പുതിയ മനുഷ്യനായി മാറുക. അതിനാൽ നിങ്ങളിൽ നിന്നോരോരുത്തരും ഈ രഹസ്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാകുന്നു. ഞാൻ മറ്റൊരാളാണ് എന്ന് പറയാൻ സാധ്യമാകുന്ന മാറ്റം ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുക.”

അതിനാൽ നാം നമ്മുടെ വ്യക്തിത്വത്തിൽ പരി വർത്തനം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് സ്വയം തന്നെ മറ്റൊരു വ്യക്തിത്വമാക്കി മാറ്റുന്നില്ലായെങ്കിൽ, സ്വയം തന്നെ ലോകത്ത് നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ ഒന്നാക്കി മാറ്റുന്നില്ലായെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് നമ്മുടെ ബയ്അത്ത് നിഷ്പലമാകുന്നു.

മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് ആഗമനോദ്ദേശ്യത്തെ പരാമർശിച്ച് കൊണ്ട് പറയുന്നു: “ഒരു സന്ദേശം മുഴുവൻ ദൈവ സൃഷ്ടികളിലേക്കും എത്തിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് വിനീതൻ അയക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതായത് ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള എല്ലാ മതങ്ങളിലും സത്യത്തിലധിഷ്ഠിതവും, അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിക്കനുഗുണവുമായത് വിശുദ്ധ ഖുർആൻ കൊണ്ടുവന്ന മതമാകുന്നു. മോക്ഷഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള കവാടം **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ** ആകുന്നു.”

വീണ്ടും ആ മഹാത്മാവ് പറയുന്നു: “നബി തിരുമേനി **ﷺ** യുടെ തേജസ്സ് വെളിപ്പെടുത്തുകയും ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് നമ്മുടെ യഥാർത്ഥ ഉദ്ദേശ്യവും ലക്ഷ്യവും. നമ്മുടെ പരാമർശം ദാഹികമയിരിക്കണം. നമ്മെ പ്രശംസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അത് നബി തിരുമേനി **ﷺ** യുടെ പ്രശംസയുടെ തണലായിരിക്കണം.”

ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തെ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായിട്ടാണ് നാം ബയ്അത്ത് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അതിനെ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് നമുക്ക് വിശുദ്ധ ഖുർആന്റെ അദ്ധ്യാപനങ്ങളെ സ്വായത്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനെ പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും ആ അദ്ധ്യാപനങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. കാരണം **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ** യിലാകുന്നു ലോകത്തിന്റെ മോക്ഷം. അതിനാൽ, **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ** യുടെ പതാകക്ക് കീഴിൽ വന്നുകൊണ്ട് നിങ്ങളും മോക്ഷം കരസ്ഥമാക്കുക എന്ന് ലോകത്തോട് പറയുക.

മറ്റൊരിടത്ത് ആ മഹാത്മാവ് തന്റെ ആഗമനോദ്ദേശ്യത്തെ വിവരിച്ചുകൊണ്ട് പറയുന്നു: “ഇസ്ലാമിനെ എല്ലാ മതങ്ങൾക്കുമേലും വിജയിപ്പിക്കുന്നതായി അല്ലാഹു ഇപ്പോൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവൻ എന്നെ ഈ ലക്ഷ്യത്തിനായിട്ടാണ് അയച്ചത്. മുൻപ് ദൈവ നിയോഗിതർ അയക്കപ്പെട്ടതുപോലെ തന്നെയാണ് എന്നെയും അയച്ചിട്ടുള്ളത്.”

പിന്നീട് തന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് വിശദീകരണം നൽകിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഒരു സ്ഥലത്ത് പറയുന്നു: “ഇസ്ലാമിനെ തെളിവുകൾ കൊണ്ടും തേജസ്വിയായ പ്രമാണങ്ങൾ കൊണ്ടും എല്ലാ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും മേൽ വിജയിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ അയക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.” മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് തന്റെ ആഗമനോദ്ദേശ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് ആ മഹാത്മാവ് പറയുന്നു: “ഞാൻ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വാസം സംജാതമാക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ പാപത്തിന്റെ വിഷത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്. അവരിൽ മരണം സംഭവിച്ചുകൊണ്ട് അവർക്ക് പുതിയൊരു ജീവിതം ലഭിക്കുന്നതാണ്. തിന്മകളിൽ നിന്ന് ആനന്ദം ലഭിക്കുന്നതിനു പകരമായി അതിനോട് വെറുപ്പ് ഉടലെടുക്കുന്നു. ഈയൊരവസ്ഥ കൈവരിക്കുന്നവർക്ക് ഞാൻ അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു എന്ന് പറയാൻ കഴിയുന്നതാണ്. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സംജാതമായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹുവിന് നന്നായിയാ. ദൈവിക ജ്ഞാനം അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. ഈയൊരു ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് മനുഷ്യനെ എത്തിക്കുകയും ആ ഒരു പ്രകൃതം മനുഷ്യനിൽ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു മതവും ശേഷിക്കുന്നില്ല.

നാം ഒരു പ്രത്യേക മതത്തെ സംബന്ധിച്ച് പരിതപിക്കുന്നില്ല. ഈ വിപത്ത് സർവ്വ സാധാരണമായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ വിപത്ത് ഭയാനകമായ നിലയിൽ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ സത്യമായും പറയുന്നു, അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതു മൂലം മനുഷ്യൻ മലക്കുകളായിത്തീരുന്നു. മറിച്ച് മലക്കുകൾ സുജൂദ് ചെയ്യുന്നവരായിത്തീരുന്നു. അതായത് മലക്കുകൾ അവരെ സുജൂദ് ചെയ്യുന്നു. പ്രകാശമയമായി മാറുന്നു.”

ഇത്തരത്തിലുള്ള കാലഘട്ടം ലോകത്ത് സംജാതമാകുമ്പോൾ അതായത്, ദൈവിക ജ്ഞാനം അപ്രത്യക്ഷമായിക്കഴിയുമ്പോൾ, നാശകരവും നീചവുമായ ദുഷ്കർമ്മങ്ങൾ എല്ലായിടത്തും വ്യാപിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ, ദൈവഭയം ഇല്ലാതാകുമ്പോൾ, ദൈവത്തിന്റെ അവകാശം ദാസർക്ക് നൽകുമ്പോൾ അല്ലാഹു ഒരു മനുഷ്യനെ തന്റെ ജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രകാശം നൽകിക്കൊണ്ട് നിയോഗിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് മേൽ ശാപങ്ങളും ആക്ഷേപങ്ങളും ചൊരിയപ്പെടുന്നു. സർവ്വ വിധേനയും അദ്ദേഹത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുകയും വിഷമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അവസാനം ദൈവ നിയോഗിതർ വിജയിക്കുന്നു. ലോകത്ത് സത്യപ്രകാശം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നു. അപ്രകാരം അല്ലാഹു എന്നെ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. തന്റെ ജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രകാശം എനിക്ക് നൽകി അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.”

മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് ആ മഹാത്മാവ് പറയുന്നു: “യാർമ്മിക കഴിവുകൾക്ക് ശിക്ഷണം നൽകാൻ ഞാൻ കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.”

ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ അദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചു, താങ്കളുടെ വാദത്തിന്റെയും നിയോഗത്തിന്റെയും പരിണിതഫലം എന്തായിരിക്കും? അതായത് ഇതിൽ നിന്ന് താങ്കൾക്ക് എന്താണ് ലഭിക്കുക? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ദൈവത്തോടുള്ള മനുഷ്യന്റെ ബന്ധം കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഭൗതികതയോടുള്ള ആസക്തി അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. പരിശുദ്ധി കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ദൈവവും ദാസനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ അല്ലാഹു വീണ്ടും സുദ്യവ്യാപിക്കുന്നതും, അപ്രത്യക്ഷമായ പരിശുദ്ധിയെ വീണ്ടും കൊണ്ടുവരുന്നതുമാണ്. ഭൗതികതയോടുള്ള ആസക്തി തണുത്തു പോകുന്നതാണ്.” പറയുന്നു: “ഇത് ഞാൻ മുഖേനയാണ് സംഭവിക്കുക. ഇത് വളരെ മഹത്തായൊരു പ്രഖ്യാപനമാകുന്നു.”

ഇന്നത്തെ ഈ ഭൗതിക ലോകത്ത് ഭൗതികരായവർ ഭൗതികതയിൽ മുങ്ങിക്കൊണ്ട് തങ്ങളുടെ സ്രഷ്ടാവായ ദൈവത്തെ വിസ്മരിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മാത്രമാണ് ദൈവത്തെയും മതത്തെയും കുറിച്ചുള്ള വിശ്വാസമുള്ളത്. അവർക്ക് ദൈവാസ്ഥിക്യത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള യാതൊരു അറിവുമില്ല, വിശ്വാസവുമില്ല. മതത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിവുമില്ല. ഭൗതികതയും അതിന്റെ അന്തസും ആഡംബരവുമാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യം. കേവലം പേരിന് വേണ്ടി മാത്രം ഏതെങ്കിലും മതത്തിന്റെ അനുയായികളാണ്. അങ്ങനെയുള്ള അവസ്ഥയിൽ നിശ്ചയമായും ഇതൊരു ബൃഹത്തായ വാദം തന്നെയാണ്. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന് അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്ഥിത്വത്തിലും തന്റെ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയെയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ദൃഢവിശ്വാസം ഞാൻ വായിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളിലൂടെ പ്രകടമാണ്. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ വാക്കുകളും, വാദങ്ങളും, ഈ നിയോഗോദ്ദേശ്യങ്ങളും, ലക്ഷ്യങ്ങളും നമ്മെ ചില വസ്തുതകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നു. അതെല്ലാം വായിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയാണ് നാം ജമാഅത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ

നമ്മുടെ പൂർവ്വികർ അഹ്മദിയ്യാ ജമാഅത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചത്. നാം അവരുടെ ആ നന്മയുടെ ഫലമാണ് അനുഭവിക്കുന്നത്. ഇത് നമ്മോട് ചിലത് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നമ്മോട് ചിലത് ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ആ ലക്ഷ്യങ്ങളെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കുക എന്നതാണ്. നമുക്ക് അവയെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കി മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. നാമും ഇതിന്റെ ഫലപ്രാപ്തിക്കായി ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. മസീഹ് മൗളദ് ﷺ ഏതെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ സംജാതമാക്കുന്നതിനായിട്ടാണോ നിയോഗിതനായിരിക്കുന്നത് അതെല്ലാം തന്നെ കരസ്ഥമാക്കാൻ നാമും ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. മസീഹ് മൗളദ് ﷺ ന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ സാർത്ഥമാക്കാൻ നാമും സഹായികളാകേണ്ടതാണ്.

വിളിയാളുടെ ശബ്ദം ശ്രവിക്കുകയും പിന്നീട് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തതിനാൽ നാമും **نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ** എന്ന് വിളംബരപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ അവസ്ഥയിൽ നാം മാറ്റം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണ്. ഈ സന്ദേശത്തെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഹ: മസീഹ് മൗളദ് ﷺ ന്റെ ആഗമന ലക്ഷ്യത്തെ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനായി ശ്രമിക്കുന്നതാണ്. എപ്പോഴും ആത്മപരിശോധന നടത്തേണ്ടിവരുന്നതാണ്. ചിന്തിക്കേണ്ടിവരും, ആസൂത്രണങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടിവരും, അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് സഹായം തേടേണ്ടിവരും, വിജയങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ട് മുന്നോട്ട് ഗമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടിവരും.

ആ മഹാത്മാവിൽ വിശ്വസിച്ചതിന് ശേഷം നാം അടങ്ങിയിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഒരു പരിശ്രമവും നടത്തുന്നില്ലായെങ്കിൽ അത് ബയ്അത്തിന്റെ കടമകളെ നിറവേറ്റാതിരിക്കലാകുന്നു. ഈ വാദത്തെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അടങ്ങിയിരിക്കുകയും ഉറങ്ങിക്കിടക്കുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അത് നിങ്ങളെ അപരാധികളാക്കി മാറ്റുന്നു.

എന്നാൽ അതോടൊപ്പം നാം നമ്മുടെ മാധ്യമങ്ങളിലേക്ക് നോക്കുകയാണെങ്കിൽ, സ്വന്തം അവസ്ഥകളെ വിശകലനം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ഇതെല്ലാം തന്നെ സംഭവമാണോ, നമുക്കെന്ത് ചെയ്യാൻ കഴിയും? എന്ന് ചിന്തിക്കും. ഒരു ഭാഗത്ത് നമ്മുടെ പരിമിതമായ മാധ്യമങ്ങൾ മറുഭാഗത്ത് മതത്തോട് യാതൊരു താൽപര്യവുമില്ലാത്ത ഭൗതികതയ്ക്കു പിന്നാലെ നെട്ടോട്ടമോടുന്ന ലോകത്തെ 80% ലധികം ജനങ്ങളും വികസിത രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ സമ്പത്തുണ്ട്. സർവ്വ വിധത്തിലുള്ള പുരോഗതിയുമുണ്ട്. മറ്റ് ഭൗതിക മാധ്യമങ്ങളുമുണ്ട്. ഇത് അവിടുത്തെ വാസികളെ ദൈവത്തിൽ നിന്നും അകറ്റിയിരിക്കുന്നു. അവർ പറയുന്നു: “ദൈവാന്വേഷണത്തിൽ പാഴാക്കാനുള്ള സമയം ഞങ്ങളുടെ പക്കലില്ല.”

ഇന്നത്തെ തപാലിൽ ജപ്പാനിൽ നിന്നുള്ള ഒരഹ്മദിയുടെ കത്തുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ വളരെ ദുഃഖം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എഴുതുന്നു. വളരെ ഉന്നത സ്വഭാവഗുണമുള്ള നല്ലബന്ധമുള്ള തന്റെ ജപ്പാനി സുഹൃത്തിനോട്, സൽമാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് വഴികാണിക്കപ്പെടുന്നതിനായി ദുഃആ ചെയ്യാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞത്, നിങ്ങളുടെ ദൈവത്തെ അന്വേഷിച്ച് നടക്കാൻ എന്റെ പക്കൽ സമയമില്ല എന്നാണ്. നിങ്ങൾ ദൈവത്തോട് സൽമാർഗ്ഗം ചോദിച്ചുകൊള്ളുക. എനിക്ക് വേറെ പണിയുണ്ട്. ഇതാണ് ലോകത്തിന്റെ അവസ്ഥ, സ്വയം തങ്ങളെ പുരോഗതി കൈവരിച്ചവർ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന സമുദായത്തിന്റെ അവസ്ഥ. തങ്ങളുടെ പുരോഗതിയുടെയും വാദത്തിന്റെയും ബലത്തിൽ ദരിദ്ര സമുദായത്തെയും തങ്ങളുടെ വഴിയെ നടത്താൻ ഈ വൻശക്തികൾ, സമൂഹങ്ങൾ ശ്രമിക്കുന്നു. ഈയൊരവസ്ഥയിൽ കേൾക്കുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധയില്ലാ

ത്തപ്പോൾ, സമ്പത്തും ഭൗതികതയും എല്ലാ നിലയിലും കൈവശപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, നമ്മുടെ മാധ്യമങ്ങൾ ഞാൻ പറഞ്ഞതു പോലെ പരിമിതമാകുമ്പോൾ എങ്ങിനെയാണ് നമുക്ക് ദജ്ജാലിനെയും ഭൗതികതയെയും നേരിടാൻ സാധിക്കുക. ലോകത്തിലെ ദുരിഭാഗം ജനങ്ങൾക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്ഥിത്വത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയും നബി ﷺ യുടെ ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അസാധ്യമായി തോന്നുന്നു. എന്നാൽ ഹദ്ദത് മസീഹ് മൗളദ് ﷺ വളരെ ലാഘവത്തോടെ പറയുന്നു: “ഇതെല്ലാം തന്നെ നിറവേറ്റുന്നതിനായിട്ടാണ് എന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നത്. അത് സംഭവിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ”

അതിനാൽ നാമും ആ മഹാത്മാവിന്റെ ഈ പ്രഖ്യാപനത്താൽ ഹ: മസീഹ് മൗളദ് ﷺ ന്റെ ബയ്അത്തിൽ ചേർന്നുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെ വിളംബരപ്പെടുത്തുന്നു. വിളംബരപ്പെടുത്തിയാലും ഇല്ലെങ്കിലും, നാം ചെയ്ത ബൈഅത്ത് നമ്മെക്കൊണ്ട് ഇങ്ങിനെ വിളംബരം ചെയ്യിക്കുന്നു. **نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ** ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ ദീനിൽ സഹായികളാണ്. സഹായികളായി നിലകൊള്ളുന്നതാണ്. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

ലോകത്തിന്റെ നിഷേധത്തിൽ നിരാശരാകില്ല. കാരണം ഭൗതിക ദൃഷ്ടിയോടു കൂടിയല്ല ഞങ്ങൾ ഇതിനെ മുന്നോട്ട് ചലിപ്പിക്കുന്നത് മറിച്ച്, അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം ഞങ്ങളുടെ ഓരോ ചുവടിലും ഞങ്ങൾക്ക് സാന്ത്വനമേകുന്നു. അതായത് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലായി കൊണ്ട് പരിശ്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ പുതിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾ തുറന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ നാം ഭൗതിക കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് നോക്കിയാൽ മാധ്യമങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാൽ നമ്മുടെ വിജയം ഒരു ദ്രാന്തന്റെ ജൽപനമായി തോന്നാം.

ഭൗതിക ശക്തികളേയും മാധ്യമങ്ങളേയും വീക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഒരു രാഷ്ട്രത്തിലേക്ക് തന്നെ നോക്കുമ്പോൾ നാം അസ്വസ്ഥരായിത്തീരുന്നതാണ്. ഉദാഹരണമായി റഷ്യയെയോ ചൈനയെയോ ഏതെങ്കിലും യൂറോപ്യൻ രാജ്യയോ, ഏതെങ്കിലും അമേരിക്കൻ രാജ്യത്തെയോ, ദ്വീപ് സമൂഹങ്ങളെയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യത്തെയോ എടുക്കുക എല്ലായിടത്തും തന്നെ നമ്മുടെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗമനത്തെ ദീനിപ്പെടുത്തുന്ന ധാരാളം തടസ്സങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്. രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ അവസ്ഥയും ഭൗതിക സുഖാവസ്ഥകളും മുൻപും നമുക്കെന്നുകൂലമായിരുന്നില്ല. ഇന്നും നമുക്കെന്നുകൂലമല്ല. എന്നാൽ ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ ജോലിയാണ്. അത് നടക്കുന്നതാണ്, അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമാണ്.

ഉദാഹരണമായി ഒരുകാലത്ത് റഷ്യയിലും അതിനോടു ചേർന്നുള്ള എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഭരണത്താൽ തബ്ലീഗ് അസാധ്യമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഒരു ഭാഗം സ്വാതന്ത്ര്യം കരസ്ഥമാക്കി കൊണ്ട് മതത്തിൽ നിന്നും ദൂരപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഭൗതിക കണ്ണുബലം അതിനെ അന്ധനാക്കിയിരിക്കുന്നു. മറു ഭാഗത്ത് ഏഷ്യയിലെ മുസ്ലിം ഭരണകൂടങ്ങളിൽ മുഹ്തികളും സ്വാർഥരായ മതനേതാക്കന്മാരും ഭരണകൂടത്തെ ഭയപ്പെടുത്തിയതു കാരണത്താൽ അഹ്മദിയ്യാത്ത് അഥവാ യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാമിന്റെ ഓരോ ചുവടിലും തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ജമാഅത്തിന് മേൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

അവിടെയുള്ള അഹ്മദികളെ ദീഷണിപ്പെടുത്തുകയും ഭയപ്പെടുത്തുകയും തടവിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളെ നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അവ ഭൗതികതയിൽ അങ്ങേ അറ്റത്താണ്. അശ്ശീലതകും നീചകർമ്മങ്ങൾക്കും നിയമ പരിരക്ഷ നൽകുന്നു. ഒരു സമുദായം തന്നെ അല്ലാഹുവിനാൽ നശിപ്പിക്കപ്പെടാൻ കാരണമായ ദുർകർമ്മത്തിന് ഇവർ സഹതാപത്തിന്റെ പേരിൽ നിയമ പരിരക്ഷ നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ചൈനയിൽ മതത്തോട് യാതൊരു താൽപര്യവും ഇല്ല. ഭൗതികതയിൽ മുന്നോട്ട് കുതിക്കുന്നതിനുള്ള നെട്ടോട്ടമാണ്. ജീവിത നിലവാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ലോകത്തിലെ വൻശക്തിയായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ജപ്പാനാണെങ്കിലും അത് വികസിത രാജ്യമാണ്. സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അഭൂതപൂർവ്വമായ പുരോഗതി കൈവരിച്ചിരിക്കുന്ന രാജ്യമാണ്. ദുരിഭാഗവും ഭൗതികത കരസ്ഥമാക്കുന്നതിന് പിന്നിൽ കുടിയിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ മതത്തിൽ നിന്ന് അകന്നിരിക്കുകയാണ്. ദൈവത്തിനായി نَعُوذُ بِاللَّهِ ഞങ്ങളുടെ പക്കൽ സമയമില്ല എന്ന് പറഞ്ഞ ഒരു ഉദാഹരണം ഞാൻ കേൾപ്പിച്ചിരുന്നു. ദുരിഭാഗവും അങ്ങനെ പറയുന്നവരാണ്. എന്ത് ദൈവം? എങ്ങനെ ദൈവം? അധികമാളുകളുടേയും നിലപാടാണിത്.

ധാർമിക നിലവാരത്തിൽ ഇവർ മുൻപന്തിയിലായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഭൗതികത മതത്തിൽ നിന്നകറ്റിയിരിക്കുകയാണ്. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ പറയുന്നതിനായി ജപ്പാനിൽ എല്ലാം ഉണ്ട്. അവരുടെ പാരമ്പര്യ മതം ഷിന്റോയിസമാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഷിന്റോയിസത്തിന്റെയും, കൃസ്തു മതത്തിന്റെയും, ബുദ്ധമതത്തിന്റെയും ഒരു വിചിത്രമായ സംഗമമായി മാറിയിരിക്കുകയാണ് ഇവർ. പ്രത്യക്ഷത്തിലുള്ള ആചാരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജനനത്തെയും, ജീവിതത്തെയും, മരണാനന്തര അവസ്ഥയെയും സംബന്ധിച്ച് വ്യത്യസ്ത നിലപാടുകളാണ് ഇവ സമർപ്പിക്കുന്നത്.

ഏതായാലും മതവുമായി അവർക്ക് യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. പാശ്ചാത്യരിൽ അധികം പേരും ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ ദൈവത്തെ വിസ്മരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ദൈവത്തെ വിസ്മരിക്കുക മാത്രമല്ല മറിച്ച്, ദൈവത്തെ അധികേഷപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മതത്തെ ഒരു ഭാരമായി കണക്കാക്കുന്നു. പള്ളികളിൽ പോകുന്നവരാരും ഇല്ല. ക്രിസ്തു മതം പറയുന്നത് ഞങ്ങൾ പരിശ്രമിക്കുന്നുവെന്നാണ്. എന്നാൽ പള്ളികൾ വിജനമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഇതാണ് ഭൗതിക ലോകത്തിന്റെ അവസ്ഥ. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ നമ്മുടെ മാധ്യമങ്ങൾ ഭൗതിക കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഇല്ലാത്തതിനു തുല്യമാണ്. ഭൗതികരുടെ മുന്നിൽ നമ്മുടെ മാധ്യമങ്ങൾക്ക് കടുകു മണിയോളം സ്ഥാനമില്ല. ഇതെല്ലാം ചിന്തയെ ഉണർത്തുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള അവസ്ഥയിൽ ഹദ്ദിത് മസീഹ് മൗഊദ് ﷺ ന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ എങ്ങനെ മുന്നോട്ട് നയിക്കും എന്ന ചിന്ത ഉദിക്കേണ്ടതുമാണ്. എന്നാൽ നബി തിരുമേനി ﷺ യെ മുഴു ലോകത്തിനുമായി അയച്ച അല്ലാഹു, ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നബി ﷺ യുടെ സത്യദാസനെ അയച്ചിരിക്കുന്നു. ആ വ്യക്തി നമ്മോട് പറഞ്ഞത്, എന്നിലായിക്കൊണ്ട് എന്റെ മാർഗത്തെ അന്വേഷിക്കുക എന്നാണ്. അല്ലാഹുവിലായിക്കൊണ്ട് അവന്റെ മാർഗങ്ങളെ അന്വേഷിക്കുന്നത് എങ്ങനെയാണ്? പറയുന്നു:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا
بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥١﴾

അല്ലയോ വിശ്വാസികളേ സഹനവും ദുഃശ്രമവും കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം തേടുക. അല്ലാഹു നിശ്ചയമായും സഹനം കൈക്കൊള്ളുന്നവരോടൊപ്പമാകുന്നു.

ഈ അല്ലാഹുവിൽ നിന്നാണ് സഹായം തേടേണ്ടത്. വലിയ തടസ്സങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും അത് കാറ്റിൽ പറന്ന് പോകുന്നതാണ്. അല്ലാഹു സർവ്വ ശക്തനാണ്. അല്ലാഹു തന്റെ പ്രതാപത്തോടു കൂടി എല്ലാ കഴിവുകളുടെയും ഉടമസ്ഥനാണ്. എല്ലാ അസാധ്യമായ കാര്യങ്ങളെയും സാധ്യമാക്കിത്തീർക്കാനുള്ള കഴിവ് അവനുണ്ട്. അല്ലാഹു നബി തിരുമേനി ﷺ യെ വിയാമത്ത് നാൾ വരെയും എല്ലാ കാലഘട്ടത്തിനും എല്ലാ സമുദായത്തിനും എല്ലാ മനുഷ്യർക്കും വേണ്ടി മോക്ഷദായകനായിട്ടാണ് നിയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ പുണ്യാത്മാവിൽ വിശുദ്ധ ഖുർആൻ ഇറക്കിക്കൊണ്ട് അവൻ മുഴുവൻ മനുഷ്യർക്കുമായി മതനിയമങ്ങളെ പരിപൂർണ്ണമാക്കി. അവൻ എല്ലാ കാലഘട്ടത്തിലേക്കുമുള്ള ഭൗതിക, ദീനീ പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാരം നൽകി. അവൻ ഹ: മസീഹ് മൗഊദ് ﷺ നെ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ഇസ്ലാമിന്റെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി അയക്കുകയും ചെയ്തു.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: “നിങ്ങൾ പരിശ്രമിക്കേണ്ട. തടസ്സങ്ങൾ മുന്നിൽ കാണുന്ന അവസ്ഥ സംജാതമാകുമ്പോൾ, നിങ്ങളുടെ ബുദ്ധി തീരുമാനം കല്പിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്ന അവസ്ഥ വരുമ്പോൾ നിങ്ങൾ സഹനവും ദുഃശ്രമവും മുഖേന അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം അർത്ഥിക്കുക. ആത്മാർത്ഥരായിക്കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിനോട് സഹായം അർത്ഥിക്കുകയാണെങ്കിൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അസാധ്യമായതും എളുപ്പമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. അവന്റെ ദീൻ തന്നെയാണ് വിജയിക്കുക എന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ വാഗ്ദാനമാകുന്നു. എങ്ങനെയുള്ള സഹനവും ദുഃശ്രമുമാണ് വേണ്ടത്? അതിനായുള്ള അടിസ്ഥാനതത്വം മുമ്പ് പരാമർശിച്ചു കഴിഞ്ഞു. അല്ലാഹുവിലായിക്കൊണ്ട് പരിശ്രമിക്കുക.

നിഷ്പണ്ടുവിൽ സ്വബറിന്റെ വ്യത്യസ്ത അർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി സഹനമെന്നാൽ സ്ഥിരതയോടും, പരിശ്രമത്തോടും കൂടി തിന്മയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുക. നാനാ ഭാഗത്തുനിന്നും പൈശാചിക അക്രമണങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന, തിന്മകൾ എല്ലാ സമുദായത്തിലും വാ തുറന്നു നിൽക്കുന്ന ഈ ഭൗതിക കാലഘട്ടത്തിൽ ഈ തിന്മകളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നതിനായി പരിശ്രമിക്കുക എന്നതാണ് ഒരു വിശ്വാസിയുടെയും ഒരഹ്മദിയുടെയും വലിയ ഉത്തരവാദിത്വം. തന്റെ ശാരീരികേച്ഛയെ നിയന്ത്രണത്തിൽ ആക്കുക.

സ്വബറിന്റെ മറ്റൊരർത്ഥം നന്മയിൽ ചുവടുറപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. താൽക്കാലിക നന്മയാകരുത്. ഭൗതിക പ്രലോഭനവും തിന്മയുടെ പ്രേരണയും കാണുമ്പോൾ നന്മയെ മറക്കുന്നതാകരുത്. സൽക്കർമ്മങ്ങളിലേക്ക് എപ്പോഴും ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരിക്കണം. വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സൽക്കർമ്മങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കണം.

സ്വബറിന്റെ മറ്റൊരർത്ഥം, തങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾ എല്ലാ അവസ്ഥയിലും അല്ലാഹുവിനു മുന്നിൽ സമർപ്പിക്കുക. ഒരു കാര്യത്തിലും യാതൊരു കരച്ചിലും അലർച്ചയുമില്ല. എല്ലാ പ്രയാസങ്ങളിലും ബുദ്ധിമുട്ടുകളിലും വിപത്തുകളിലും അല്ലാഹുവിന് മുന്നിൽ കാര്യങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുക.

സഹനം ഇത്തരത്തിലുള്ളതാകുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം കൂടെയുണ്ടാകുന്നു. ആത്മീയ നിലവാരം ഉന്നതി പ്രാപിക്കുന്നു. ഭൗതിക ലോകത്തെ കോടിക്കണക്കിന് രൂപയുടെ സമ്പത്തിന് മുമ്പിൽ ഒരു വിശ്വാസിയുടെ ഒരു പൗണ്ട്, ഒരു ഡോളർ, ഒരു രൂപ ലോകത്തെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം സാധ്യമാകുന്നതാണ്.

പിന്നീട് സഹനത്തോടൊപ്പം തിന്മയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയും നന്മയിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുകയും അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ തന്റെ അവസ്ഥകളെ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം സ്വലാത്തും അനിവാര്യമാണെന്ന് അല്ലാഹു പറയുന്നു.

സ്വലാത്തിനും വിവിധ അർത്ഥങ്ങളുണ്ട്. സ്വലാത്തിന്റെ ഒരർത്ഥം നമസ്കാരമാണ്. അതായത് വിശ്വാസികൾ നമസ്കാരത്തിലൂടെ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം തേടേണ്ടതാണ് എന്ന ഉപദേശമാണിവിടെ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. നമസ്കാരത്തിന്റെ കടമകൾ നിറവേറ്റാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. സഹനത്തിന്റെ ഉത്തമ ഫലങ്ങൾ വെളിപ്പെടുന്നത് നമസ്കാരത്തിലേക്കും ശ്രദ്ധ ഉണ്ടാകുമ്പോഴാണ്.

അതിന്റെ മറ്റൊരർത്ഥം അല്ലാഹുവിന്റെ കാരണത്തെ കരസ്ഥമാക്കുക എന്നുമാണ്. പാപമോചനത്തിനായി അർത്ഥിക്കുക. ഇതെല്ലാം സ്വലാത്തിന്റെ അർത്ഥങ്ങളാണ്. പ്രത്യക്ഷ നമസ്കാരങ്ങളിലേക്ക് മാത്രമല്ല മറിച്ച്, ദുഃസ്വപ്നങ്ങളിലേക്കും അതിന്റെ കടമകൾ നിറവേറ്റിക്കൊണ്ട് ശ്രമിക്കുക. അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം ലഭിക്കുന്നതിനായി അവന്റെ സൃഷ്ടികൾക്ക് മേൽ കരുണ ചെയ്യുക, അവരുടെ കടമകളും നിറവേറുക. അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം കരസ്ഥമാകുന്നതിനായി നബി ﷺ ക്ക് മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക. ചുരുക്കത്തിൽ സഹനവും ദുഃസ്വപ്നവും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം ഉണ്ടാകുകയും എല്ലാം എളുപ്പമായിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്റെയും കാരണത്തിന്റെയും കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ തന്റെ പരിശ്രമത്തേയും, ആരാധനയേയും, ദുഃസ്വപ്നയേയും, സ്വഭാവത്തെയും അത്യുന്നതങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്നതാണ് ഒരു വിശ്വാസിയുടെ കടമ. നിങ്ങളെ കൊണ്ട് കഴിയുന്നത് ചെയ്യുക. പിന്നീട് കാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന് വിട്ടേക്കുക. എന്നാൽ സഹനത്തിന്റെ കടമകൾ നിറവേറ്റുന്നില്ലായെങ്കിൽ, സ്വലാത്തിന്റെ കടമകൾ നിറവേറ്റുന്നില്ലായെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിൽ ദാഗ്ദ്ധാക്കാകുന്നതല്ല.

സഹനത്തിന്റെ ഒരർത്ഥം തിന്മയിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുക എന്നാണെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. അതിനായി അനുതാപവും പാപമോചന അർത്ഥനയും അനിവാര്യമാണ്. മസീഹ് മൗലാനാ رحمة الله عليه ഒരു സ്ഥലത്ത് പറയുന്നു: “മുന്ന് കാര്യങ്ങളെ ശ്രദ്ധിക്കുമ്പോഴാണ് യഥാർത്ഥ പശ്ചാത്താപം ആകുന്നത്. ഒന്നാമത്തേത് മനസ്സിലെ കുഴപ്പങ്ങൾക്ക് ഹേതുവായിട്ടുള്ള, തിന്മയിലേക്ക് പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന സകല ചിന്തകളെയും ഭാവനകളെയും ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന് പുറംതള്ളുക. അതായത് ഹൃദയത്തിലുള്ള എല്ലാ തിന്മകളെയും മോശമായ ചിന്തകളെയും വെറുക്കുക. രണ്ടാമത്തേത് തിന്മയിൽ ലജ്ജയും സങ്കോചവും പ്രകടിപ്പിക്കുക. ലജ്ജയുണ്ടാകുകയും അത് പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് വരെ ഹൃദയത്തിൽ അത് തിന്മയാണെന്ന് ആവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക. മൂന്നാമത്തേത്, ഈ തിന്മ വീണ്ടും ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നുള്ള ദൃഢമായ തീരുമാനം

എടുക്കുക. സഹനത്തിലും ഈയൊരവസ്ഥ സംജാതമാകപ്പെടുമ്പോഴാണ് യഥാർത്ഥ സഹനം എന്ന് പറയപ്പെടുക.”

നാം ഈയൊരവസ്ഥ കൈവരിക്കുകയും, സഹനത്തിന്റെയും ദുഃസ്വപ്നയുടെയും നിലവാരം കരസ്ഥമാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അസാധാരണമായ സഹായങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. رَبِّ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ അല്ലാഹു മസീഹ് മൗലാനാ رحمة الله عليه ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്ത അടയാളങ്ങൾ നാമും ദർശിക്കുന്നതാണ്. തിന്മയിൽ നിന്ന് രക്ഷനേടാൻ ശ്രമിക്കാതിരിക്കുകയും, നന്മയിൽ പദമുന്നാൻ ശ്രമിക്കാതിരിക്കുകയും, മസീഹ് മൗലാനാ رحمة الله عليه ന്റെ ലക്ഷ്യത്തിന്റെ ആത്മാവിനെ മനസ്സിലാക്കാതിരിക്കുകയും, നമ്മുടെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും അല്ലാഹുവിലേക്ക് മടങ്ങാതിരിക്കുകയും, സൃഷ്ടികളുടെ കടമകൾ നിറവേറ്റാതിരിക്കുകയും, ദൈവസാമീപ്യം കരസ്ഥമാകുന്ന അനുഗ്രഹമായ, നബിതിരുമേനി ﷺ ന് മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കുകയും നമസ്കാരത്തിന്റെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ട് ലോകത്തെ നമുക്ക് ഇസ്ലാമിന്റെ പതാകക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണെന്ന് പ്രതീക്ഷിച്ചാൽ, ഹദ്റ്ത് മസീഹ് മൗലാനാ رحمة الله عليه ന്റെ നിയോഗോദ്ദേശ്യത്തെ കരസ്ഥമാകുന്നതാണെന്ന് കരുതിയാൽ, അതെങ്ങനെ സാധ്യമാകും? ലോകം ഇസ്ലാമിന്റെ പതാകക്ക് കീഴിൽ തീർച്ചയായും വരുന്നതാണ്. رَبِّ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ എന്നാൽ നാം നമ്മുടെ കടമകൾ നിറവേറ്റുന്നില്ലായെങ്കിൽ, സ്വന്തം സഹനത്തേയും ദുഃസ്വപ്നയേയും ഔന്നിത്യങ്ങളിലേക്കെത്തിക്കുന്നില്ലായെങ്കിൽ നാം ആ വിജയത്തിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതല്ല. അതിനാൽ ആ കടമകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായി നാം ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരിക്കൽ നാം ലോകത്ത് വിജയിക്കുന്നതാണെന്നാണ് നാം ലോകത്തോട് പറയുന്നത്.

കഴിഞ്ഞ സന്ദർശനവേളയിൽ ന്യൂസ്ലാന്റിൽ ഒരു ജേർണലിസ്റ്റ് എന്നോട് ചോദിച്ചു, നിങ്ങൾ അല്പമേയുള്ളൂ. ഇവിടെ പള്ളിയുടെ ആവശ്യമെന്താണ്? മുൻപേ തന്നെ ഒരു ഹാളുണ്ടല്ലോ? ഞാനയാളോട് പറഞ്ഞു, ഇന്ന് ഞങ്ങൾ അല്പമേയുള്ളൂ. എന്നാൽ വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച അദ്ധ്യാപനങ്ങളിലൂടെ ഒരു ദിവസം رَبِّ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ഞങ്ങൾ ദുരിപക്ഷമായിത്തീരുന്നതാണ്. ഒന്നല്ല നിരവധി പള്ളികളുടെ ആവശ്യം ഞങ്ങൾക്കിവിടെ ഉണ്ടാകുന്നതുമാണ്. അതിനായി ലോകത്തെലായിടത്തും പരിശ്രമവും, സ്വന്തം അവസ്ഥയിലേക്കുള്ള ശ്രദ്ധയും അനിവാര്യമാകുന്നു.

എന്നാൽ നമസ്കാരത്തിലേക്കും, ആരാധനകളിലേക്കും, അല്ലാഹുവുമായി ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കും ഉണ്ടാകേണ്ട ശ്രദ്ധ നമ്മിൽ ഇല്ല എന്ന വസ്തുത ഞാനിവിടെ വ്യസനത്തോടെ പറയുകയാണ്. ഉദാഹരണമായി ഇന്നലെത്തെയോ മിന്നിത്തന്നത്തെയോ കാര്യമാണ്, ഒരു സ്ത്രീ കുടിക്കാഴ്ചയിൽ കരഞ്ഞുകൊണ്ട് എന്റെടുത്ത് വന്ന് പറഞ്ഞു: “താങ്കൾ പറയുന്നു, പള്ളികൾ ഉണ്ടാക്കുക. പള്ളികൾ ജനനിബിഡമാക്കുക. പള്ളിയുടെ അലങ്കാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുക. നമസ്കാരത്തിന്റെ കടമനിറവേറുക. എന്നാൽ താങ്കൾ പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ പള്ളികളിൽ വരുന്നവരുടെ എണ്ണം കുറയുന്നു.” അഥവാ ഈ കുറവ് ദുരര നിന്ന് വരുന്നവർ മൂലമാണ് ഉണ്ടാകുന്നതെങ്കിൽ, മസ്ജിദ് ഫദ്ലിനെ സംബന്ധിച്ചാണ് അവർ പറഞ്ഞത്. ദുരരയുള്ളവർ എന്റെ കാരണത്താലാണ് വരുന്നതെങ്കിൽ അത് മറ്റൊരു കാര്യം.

എന്നാൽ ഈ ദുരത്ത് നിന്ന് വരുന്നവർ ഇവിടെ വരുന്നില്ലായെങ്കിൽ അവരവരുടെ സെന്ററുകളിലും പള്ളികളിലും ജമാഅത്തായി നമസ്കാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നവരായിരിക്കണം. ഈ വരുന്നവർ അങ്ങിനെ തന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ നമസ്കരിക്കുന്നവരുടെ കുറവ് സമീപവാസികൾ വരാത്തത് മുലമാണെങ്കിൽ അത് വളരെ ചിന്താർഹമായ കാര്യമാണ്. നാം അതിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അതു പോലെ ആസ്ട്രേലിയൻ പര്യടനത്തിന് ശേഷം അവിടുത്തെ ഒരാൾ എനിക്ക് കത്തെഴുതി. പള്ളിയിൽ വരുന്നവരുടെ എണ്ണം വളരെ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ആസ്ട്രേലിയയോ, യു.കെ.യോ ലോകത്തിലെ മറ്റേതൊരു രാഷ്ട്രവുമായിക്കൊള്ളട്ടെ, അവർ ഓർത്തു കൊള്ളുക, അഥവാ വിപ്ലവം സംജാതമാക്കണമെങ്കിൽ, മസീദ് മുഹമ്മദ് ﷺ ന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനായി നമ്മിലുള്ള ഉത്തരവാദിത്വത്തെ പൂർത്തിയാക്കണമെങ്കിൽ, ബയ്അത്തിന്റെ കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കണമെങ്കിൽ, പള്ളികളുടെ ഈ അലങ്കാരത്തെ താൽകാലികമായിട്ടല്ല സ്ഥിരമായിട്ട് തന്നെ നിലനിർത്തേണ്ടിവരുന്നതാണ്. നമ്മുടെ എല്ലാ അവസ്ഥകളിലും ഒരു പരിശുദ്ധ മാറ്റം ഉണ്ടാക്കേണ്ടി വരും. നമ്മുടെ ആരാധനകളുടെ നിലവാരത്തെ ഉയർത്തേണ്ടി വരും.

സഹനത്തിന്റെയും ദുഃആയുടെയും കടമകൾ നിറവേറ്റപ്പെടുമ്പോഴാണ്, നമ്മുടെ ആത്മാവിനെ പരിപൂർണ്ണമായും അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ സമർപ്പിക്കുമ്പോഴാണ്, തൗഹീദിൽ നിലയുറപ്പിക്കേണ്ട കടമകൾ പൂർത്തിയാക്കുമ്പോഴാണ് അടയാളങ്ങൾ വെളിപ്പെടുന്നത്. അങ്ങിനെയുണ്ടാകുമ്പോൾ **إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ** എന്നതിന്റെ ദൃശ്യവും നാം ദർശിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹു സ്വയം സഹായത്തിനായി വരുന്നതാണ്. അല്ലാഹു തന്റെ സർവ്വ കഴിവുകളോടും തേജസോടു കൂടി നമ്മുടെ സഹായത്തിനായി വരുന്നതാണ്. ഭൗതിക രാഷ്ട്രങ്ങളെയും ഭൗതിക ശക്തികളുടെ ഹൃദയങ്ങളെയും അല്ലാഹു ഇതിലേക്ക് തിരിക്കുന്നതാണ്. നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അനുഗ്രഹങ്ങൾ വർഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. ലോകം നബി തിരുമേനി ﷺ യുടെ സ്ഥാനത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ പുണ്യാത്മാവിന്റെ പതാകക്ക് കീഴിൽ വരുന്നതാണ്. തൗഹീദ് സ്ഥാപിതമാകുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്ഥിത്വത്തെ നിഷേധിക്കുന്നവർ ദൈവാരാധനയിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കുന്നതാണ്. **നമ്മുടെ കടമകൾ നിറവേറ്റിക്കൊണ്ട് അല്ലാഹു നമ്മെ ഈ ദൃശ്യം കാണുന്നവരാക്കി മാറ്റട്ടെ.**

ജുമുഅ നമസ്കാരാനന്തരം ഞാൻ ജനാസ ഗാഇബും നമസ്കരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അത് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഡോക്ടർ ബശീറുദ്ദീൻ ഉസാമ സാഹിബിന്റെതാണ്. അമേരിക്കക്കാരനായ അദ്ദേഹം ഒക്ടോബർ 2 ന് 82ാം വയസ്സിലാണ് വഫാത്തായത്. **إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** 1955 ൽ അഹ്മദ്ദിയ്യത്ത് സ്വീകരിച്ച അദ്ദേഹം ആദ്യകാല ആഫ്രിക്കൻ അമേരിക്കൻ അഹ്മദ്ദികളിൽ പെട്ട വ്യക്തിയായിരുന്നു. നമസ്കാരത്തിൽ കൃത്യനിഷ്ഠതയും ആത്മാർത്ഥതയും കുറും ജമാഅത്തിനോട് സഹതാപവുമുള്ള വ്യക്തിയായിരുന്നു. വികാരദരിതനും, വിലാപത്തിനായി സർവ്വതും സമർപ്പിക്കുന്നതും, ധാരാളം ദുഃആ ചെയ്യുന്ന വ്യക്തിത്വവുമായിരുന്നു. ആവേശദരിതനാണെങ്കിലും സൽപ്രകൃതക്കാരനും വിനയാന്വിതനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് റബ്ബ് സന്ദർശിക്കാനും ഖലീഫത്തുൽ മസീദ് സാനി **ﷺ** യുമായി കൂടിക്കാഴ്ചയ്ക്കുള്ള അവസരവും ലഭിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെ ഹദ്ദീത് ഖലീഫത്തുൽ മസീദ് സാലിസ് **ﷺ** യുമായും ഒരിക്കൽ കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഹദ്ദീത് ഖലീഫത്തുൽ മസീദ് റാബി അ **ﷺ** യുമായി നിരവധി തവണ കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തോട് വളരെ സ്നേഹവുമായിരുന്നു. ഖലീഫത്തുൽ മസീദ് റാബി അ **ﷺ** നും അദ്ദേഹത്തോട് ഒരു പ്രത്യേക ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് തന്റെ പത്നിയോടൊപ്പം ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള തൗഫീഖും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കഴിഞ്ഞ ഇരുപതുവർഷമായി അദ്ദേഹം ക്ലൈവ്ലാന്റിലെ നാഇബ് സദറായി സേവനമനുഷ്ഠിക്കുകയായിരുന്നു. സ്വഷ്ടി സേവനത്തിൽ പ്രത്യേക ആവേശമായിരുന്നു. വിശേഷിച്ച് തന്റെ ആഫ്രിക്കൻ അമേരിക്കൻ സഹോദരന്മാരെ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. 1950 കാലഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് നബിതിരുമേനി **ﷺ** യെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ചെറിയ ഗ്രന്ഥം രചിക്കുന്നതിനുള്ള തൗഫീഖും ലഭിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു ഡെന്റൽ ഡോക്ടറായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നി ഫാതിമ ഉസാമ സാഹിബയും ദീഘകാലം ക്ലൈവ്ലാന്റിൽ ലജ്ന സദറായിരുന്നു. സന്തപ്ത കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ രണ്ട് ആൺക്കുട്ടുണ്ട്, മുഖീത് ഉസാമ 56 വയസ്സ്, സഫറുല്ലാ ഉസാമ സാഹിബ് എന്നിവർ. അവർക്കും ജമാഅത്തിനോട് വളരെ ആത്മാർത്ഥമായ പ്രത്യേക ബന്ധമാണുള്ളത്. **അല്ലാഹു പരേതന്റെ പദവികൾ ഉയർത്തട്ടെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മക്കളെയും തലമുറയെയും എപ്പോഴും ജമാഅത്തുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി നിർത്തട്ടെ.**

PRINTED BOOKS

To

From
Ahmadiyya Mission House
K.N.Road Karapparamba
Calicut -10

KHUTBA: HADRAT MIRZA MASROOR AHMED (atba)
 on 2013 November 22 at : Baitul Futuh London.
 T.M. Abdul Mujeeb, Thammanam - 09946794987

Typing: A.T. Nasarudheen
 Printed at: Digital Image Calicut.
 Published by: **Majlis Khuddamul Ahmadiyya, North Kerala**